

Eugeen Gonsales viste in Chili, Costa Rica en Canada

Eugeen Gonsales is nu 74 jaar. Als telg uit een traditionele Oostendse vissersfamilie heeft hij heel zijn leven hard gewoed. Om vooruit te komen liet hij niet na zijn land te verlaten en zag er zelfs niet tegenop in andere landen volledig opnieuw te beginnen toen de politieke of mentale situatie zijn vrijheid beknotte.

Odyssee

Eugeen heeft slechts één oog en kon zijn ambitie om schipper te worden bij ons niet waarmaken. Omdat hij wist dat de wetten in derde-wereldlanden niet zo streng waren liet hij zich meedrijven met de stroom uitwijkelingen naar Argentinië, Chili en de vissers die in dienst traden in Matadi, Zaïre tijdens de jaren 1949 - 1953.

Drie Oostendse vaartuigen vertrekken naar Talcahuano, Chili, namelijk de O.241 „Irena-Rafaël”, de O.325 „Charles Darwin” en de N.768 „Ocean's Gift”. Op 22 januari 1949 verlaat de N.768 Oostende. Schipper is Eugeen Gonsales. Na een tocht van 10.000 mijlen komen ze toe in Talcahuano. Tot mei 1960 voert hij het bevel op verschillende Oostendse, Chileense en Duitse vaartuigen. Na een moeilijke beginperiode verdient Eugeen goed zijn brood. Daarna koopt hij de O.241 „Irena-Rafaël” van „Pette Sjieke” Zonneke in over en richt zijn eigen rederij op. Nog drie vaartuigen verwoegen zijn bedrijf. Eigen vrachtwagens distribueren zijn vis naar andere kuststeden en het binnenland. Eugeen Gonsales wordt één van de grondleggers van de hedendaagse moderne Chileense visserij.

Ondertussen wordt Allende tot president verkozen, zakt Chili weg in een kommunistisch systeem en is de ondernemingszin van Eugeen aan handen en voeten gebonden. Hij voelt zich geprangd in een keurslijf en voelt zich ongelukkig. Als genaturaliseerde Chileen mag hij niet meer uitwijken. Op oudejaarsavond 1971 vlucht hij uit Chili weg met zijn O.241 „Irena-Rafaël” („Mijn spookschip naar de vrijheid”) met aan boord een gedeelte van zijn gezin en enkele getrouwen. Maar hij moest zijn andere schepen en zijn bezittingen achterlaten en hij werd achternagezet

door de zeemacht. Gebruikmakend van een list kan hij ze verschalken. Dan volgt een tocht met defekten, tekorten en niet welkom zijn in andere staten. Tot de statenlozen toekomen in San Diego, USA. Wegens een protektionistische Amerikaanse wet kan hij vanuit de V.S. met zijn „Irena-Rafaël” de visserij niet bedrijven. Na een muerterij belandt Gonsales in Costa Rica, verkoopt zijn vissersschip en begint een vishandel. Met een aangepaste garnaaltreiler gaat hij zelf zijn garnalen vangen. Zijn Britse vrouw Jessie en zijn in Londen geboren dochter Maureen kunnen er niet aarden. Alles wordt verkocht en de familie wijkt uit naar Vancouver, Canada, waar Eugeen met

een eigen vaartuig eerst de visserij bedrijft en achteraf een nettenbedrijf overneemt. Vlak voor zijn 70ste verjaardag laat hij alle bedrijvigheid over en geniet van een welverdiende rust.

Levensverhaal

Omdat er weinig mensen zijn die zoveel actie, avontuur en hoogzeedrama's overleefd hebben, besluit hij zijn autobiografie op papier te zetten. Resultaat: een manuscript van 1.100 bladzijden. Zowel Canadese als Vlaamse uitgeverijen waren niet happig zo'n kanjer van een boek uit te geven. Het geheel werd herwerkt en beknopter weergegeven zonder afbreuk te doen aan het verhaal.

Als wereldburger stelde Eugeen zich de vraag: „In welke taal geven we het boek uit?” Het kon verschijnen in het Spaans om te mikken op Zuid-Amerika waar het grootste gedeelte zich afspeelt. Het kon verschijnen in het Nederlands waar zijn roots en familieleden nog verblijven. Maar Nederlandstalige boeken kunnen slechts een kleine oplage hebben door de kleine talen-gemeenschap waarin er wordt gepubliceerd. Zuid-Amerika daarentegen valt moeilijk te controleren. Daarom werd het een Engelstalige uitgave.

Het geheel resulteerde in een prachtig verzorgd boek van 275 bladzijden op kwaliteitspapier van 17 op 24 cm. Het is geïllustreerd met 71 foto's. Het is geschreven in vlot en leesbaar Engels. De verschillende Oostendse en Bredense wijknamen, de namen en lapnamen van de toenmalige grote zeekapiteins en bepaalde typische uitspraken komen voor in het Vlaams. Het klinkt vertrouwd.

Het verhaal begint met de jeugd van de visser-auteur in Oostende en in Bredene. Via zijn oorlogsjaren in Brixham schuift de autobiografie op naar de uitwijking. Na het be-

schrijven van de verschillende episodes in Amerika eindigt het boek met een ontroerend gesprek met het op stapel staand vaartuig de „Memling” (genoemd naar de eerste IJsland-treiler „Memling” van Crop's waarmee Eugeen in Oostende in zee ging) in San Antonio, Chili, van zijn in 1990 overleden zoon Brian.

„My Ghost Ship to freedom” is te verkrijgen via tel. nr. 059/32.40.75 (na 19 u.). Het kost 950 fr en is beslist de moeite waard.

Daniël Pots

De „Irena-Rafaël” in Antofagasta, Chili.